

100 let ČSČK a ČČK II.

Pokračujeme v seriálu věnovaném uplynulému století existence Československého a Českého červeného kříže.

Od založení ČSČK po léta druhé světové války

Meziválečné období bylo obdobím bouřlivého rozvoje ČSČK. Tehdy se v Červeném kříži na mezinárodní úrovni poprvé formovaly mírové programy národních společností, k nimž bylo možné efektivně využít zkušeností i potenciálu ze světové války. V duchu programů Ligy společností Červeného kříže založené v roce 1919 právě pro tento účel, se i ČSČK zaměřil – po zvládnutí pomoci obětem světové války – na zdravotní výchovu obyvatelstva, protiepidemické akce, sociální pomoc zranitelným skupinám

obyvatel, podporu a poskytování zdravotní péče, výchovu zdravotnického personálu (ošetřovatelek), založení sítě Automobilní záchranné služby i na pomoc do zahraničí. Stranou nezůstala ani pomoc při živelních pohromách a na sklonku 30. let také zdravotní část přípravy obyvatelstva k civilní obraně. Tento výčet činností není úplný, např. již za první republiky pomáhal ČSČK ve spolupráci s čs. zastupitelskými úřady našim občanům, kteří se v zahraničí ocitli v nouzi.

Sociálně zdravotní aktivity ČSČK měly větší rozsah i význam na Slovensku a Podkarpatské Rusi, neboť v uherské části monarchie byl zájem státu o úroveň veřejné zdravotní a sociální péče mnohem nižší, a ČSČK, věren svému poslání pomocné organizace veřejné správy na poli sociálním, zdravotním a humanitárním, tak novým čs.

orgánům, pomáhal tento rozdíl vyrovnávat.

Novinkou byla také práce s dětmi a mládeží představovaná Dorostem ČSČK nebo tzv. Mírové slavnosti, které daly vzniknout Světovému dni Červeného kříže.

Nástrojem ČSČK v oblasti prevence byly Zdravotní poradny ČSČK. Byly členěny podle odborností a chorob, zvláštní poradny byly zaměřeny na děti. Kromě zdravotní výchovy poskytovaly i drobné zdravotní úkony – injekce, výplachy, trhání a plombování zubů aj. Na Slovensku zakládal ČSČK také poradny ČSČK pro matky a děti. Zvláštní poradny byly zřízeny pro nemocné TBC. Důležitou činností na poli prevence, ale i domácí ošetrovatelské péče byly tzv. Sestry navštěvovatelky ČSČK.

Významnou v řadě zdravotnických zařízení ČSČK byla (a je) Dětská odborná léčebna Ch. G. Masarykové v Bukovanech. Je umístěna v zámku ze 14. století, který r. 1925 odkoupil ČSČK od rodu Schwarzenbergů a v roce 1931 zde zahájil provoz. Po nuceném rozpuštění ČSČK v roce 1940 zámek konfiskovali Němci. Po válce zde ČSČK opět obnovil provoz, ale v roce 1949 byla léčebna znárodněna. Stát ji provozoval až do roku 1994, kdy byla navrátna Červenému kříži – tentokrát již ČČK. Léčí se zde především děti s onemocněními dýchacích cest, nosohltanu, vedlejších dutin nosních, hrtanu, průdušek, plic, dále děti s alergickými rýmami, astmatem, vrozenými i získanými poruchami obranyschopnosti a alergickými chorobami kůže.

Dalším zdravotnickým zařízením ČSČK bylo Sanatorium ČSČK v Praze v Žitné ulici, které ČSČK převzal od Vlasteneckého pomocného spolku. Od svých předchůdců také převzal a dále provozoval nemocnici Tatra ve Spišské Sobotě. V Novém Smokovci ve Vysokých Tatrách

ČSČK v pohybných dnech září 1938 shromažďoval přiblížky dárců krve

otevřel v roce 1924 ČSČK Tuberkulózní preventorium ČSČK pro děti ohrožené TBC – mělo se u nich předejít propuknutí nemoci. V roce 1938 v oblasti poskytování zdravotní péče ČSČK disponoval již 49 vlastními ústavy o 3 452 lůžkách.

ČSČK disponoval rovněž zdravotnickým vlakem (nejprve od Amerického ČK, později vlastním). Byl používán při likvidaci epidemie skvrnitého tyfu na Podkarpatské Rusi. Používal se také v rámci vojenských cvičení. V případě války bylo počítáno s jeho využitím při činnosti ČSČK jako pomocné složky vojenské zdravotnické služby. K dispozici měl ČSČK i dvě sanitní letadla, které mu věnovala Masarykova letecká liga.

ČSČK se, jako jeho předchůdci, zabýval jak přípravou profesionálního zdravotnického personálu (ČSČK např. převzal a dále provozoval ošetrovatelskou školu v Praze v Ječné ulici. Obsah i metody výuky vycházely ze zkušeností Amerického červeného kříže, jehož sestry po určitou dobu výuku přímo vedly), tak dobrovolných zdravotníků a ošetrovatelek, stejně jako šířením znalostí ošetrovatelství mezi veřejností.

Významným zařízením ČSČK na Slovensku byl Ústav M. R. Štefánika v Turčianskom Svätom Martine otevřený v roce 1926. Součástí ústavu byla první vyšší sociálně zdravotní škola na Slovensku a Župný ústav pre vzdelávanie učiteliek ženských odborných škól. Po válce byl ústav zestátněn. V 90. letech byl ČSČK navrácen a dodnes v něm sídlí Střední zdravotnická škola M. R. Štefánika.

ČSČK rozvinul myšlenku samaritánské služby a od r. 1925 budoval síť stanic automobilové záchranné služby v celé ČSR, předchůdkyni dnešní zdravotnické záchranné služby. Její rozvoj byl úspěšný, a když byla v roce 1952 zestátněna, jednalo se již o 392 záchranných stanic a 804 sanitek. Zajímavostí je, že na řadě převzatých budov zůstalo po desetiletí zachováno původní označení červeným křížem a v případě sanitek se jejich označení znakem Čer-

veného kříže dokonce stalo normou i pro nová vozidla, kterou ukončil až rozpad jednotného zdravotnictví po roce 1990.

Výcvik zdravotnického personálu prováděl ČSČK také na základě požadavků Ministerstva národní obrany. Takto vyškolené ošetrovatelky by v případě války doplňovaly profesionální zdravotnický personál. V případě mobilizace měl ČSČK dodat 4 000 dobrovolných sester.

Posláním národních společností Červeného kříže je výchova obyvatelstva v oblasti první pomoci. V době, o níž hovoříme, se lidé v mnohem větší míře než dnes léčili doma, a to i v případech, kdy jsou dnes hospitalizováni. Znalost a dovednost péče o nemocného v domácnosti tak byla v kurzech Červeného kříže pro obyvatelstvo zastoupena zcela zásadně. Navíc jsou tyto dovednosti využitelné i při živelních pohromách či válkách.

V oblasti humanitárních činností se ČSČK snažil zlepšovat postavení sociálně slabých skupin obyvatelstva, především po propuknutí velké hospodářské krize po roce 1929. Nouzově straval nezaměstnané, pořádal prázdninové pobyty pro sociálně slabé děti, zajišťoval nemajetným zdravotní péči, pečoval o sirotky, pomáhal vystěhovalcům apod.

Jedním z úkolů Červeného kříže je také zdravotní výchova obyvatelstva. Základy péče o tělo, základní hygienické a výživové návyky je třeba vštěpovat již v dětském věku. Znalosti běžného obyvatelstva v novém státě však nebyly na odpovídající úrovni a součástí prevence (nejen) infekčních nemocí bylo ustavení „školní organizace ČSČK“ pod názvem Dorost ČSČK.

Od roku 1921 byl v ČSR slaven třídní Velikonoční mír Červeného kříže, u jehož zrodu stála Alice Masaryková. Měl připomenout oběti válek a povznést národ nad hašteření, kterého byla (a je) politika plna, k vyšším hodnotám – ideálu humanity Červeného kříže. Mír ČSČK byl vyhlašován na Bílou sobotu. Hlavní oslava Velikonočního míru probíhala v Parlamentu za účasti nejvyšších státních před-

stavitelů. Tato myšlenka zaujala i ústředí Mezinárodního červeného kříže – vypukla však druhá světová válka a teprve po ní došla tato myšlenka celosvětově: v r. 1946 bylo rozhodnuto stanovit jedno společné datum, kdy by všechny národní společnosti slavily Mezinárodní den Červeného kříže. Tímto dnem, nezávisle na různosti náboženství, se stal 8. květen, výroční den narození Henriho Dunanta. Poprvé byl slaven u příležitosti jeho nedožitého 120. narozenin – roku 1948. U nás byla naopak tradice Velikonočních mírů ČSČK přerušena – naposledy se slavil v roce 1950. Později byl sice připomínán pod novým názvem, avšak tradice jeho oslav včetně slavnostního shromáždění v Parlamentu ČR byla plně obnovena až v roce 2000, odkdy je pravidelně slaven v Senátu Parlamentu ČR pod patronací jeho předsedy.

Mnichov 1938

Odnětí přibližně jedné třetiny čs. území po zářijové tzv. Mnichovské konferenci čtyř velmocí roku 1938 mělo kromě hospodářských a politických i vážné dopady sociální – ČSČK se musel postarat se o desetitisíce obyvatel, kteří museli území postoupená (nejen) Německu opouštět často jen s minimem osobních věcí.

Co však ČSČK ovlivnit nemohl, byla atmosféra, která se v ČSR začala po Mnichovu rychle měnit. Bylo odmítáno téměř vše, co bylo spojeno s TGM či Edvardem Benešem. A nyní doplácel i ČSČK na své spojení s rodinami obou prezidentů, nevybíravé útoky tisku a veřejnosti směřovaly především proti Alici Masarykové – aby uchránila ČSČK, své životní dílo, rozhodla se v listopadu 1938 rezignovat. Její rezignaci Výkonný výbor ČSČK odmítl a teprve, když na ní výslovně trvala, přijal ji 7. prosince 1938. Po vyhlášení protektorátu pak PhDr. Alice Masaryková odletěla 1. 4. 1939 do exilu.

Pokud máte zájem o knihu *Století s Červeným křížem*, informujte se na e-mailu 100@cervenykriz.eu ■

AKTUALITY - INFORMACE

Mileniáni mají válečnou katastrofu za pravděpodobnou, válka musí mít limity

Mileniáni“ (mladí 20–35 r.) vnímají válečnou katastrofu během svého života jako reálnou možnost. Většina z nich se domnívá, že to, že v příštím desetiletí k jaderné válce dojde, je pravděpodobnější, než varianta opačná.

V 16 zemích (v polovině z nich byl mír, ve druhé válka) proběhl výzkum Mezinárodního výboru Červeného kříže „Mileniáni a válka“, který zjišťoval názory mileniánů na válku, budoucnost způsobů válčení a na hodnoty, na nichž je založeno mezinárodní humanitární právo. Na otázky odpovídalo 16 tisíc mladých.

Je povzbuzující, že 74 % mladých věří, že válkám se lze vyhnout, a téměř stejný počet (75 %) si myslí, že mají být stanoveny limity pro způsob vedení války. Zajímavé je, že jen 1/3 si myslí, že autonomní zbraně sníží civilní ztráty, nebo že 84 % mileniánů nepokládá použití jaderných zbraní za žádných okolností za přípustné a podle 64 % by se je státy měly zničit.

ČČK partnerem Plesu na kolečkách

14. 12. 2019 se konal v historických prostorách Západní dvorany Národního muzea v Praze první pražský ples pro vo-

zíčkáře s názvem Ples na kolečkách. Společenská akce byla určena primárně pro osoby, které jako kompenzační pomůcku používají mechanický nebo elektrický invalidní vozík, ale samozřejmě také pro širokou veřejnost.

Seminář pro Ukrajinský červený kříž

V pátek 29. 11. 2019 proběhl na Ukrajině v Kyjevě seminář na téma Operační management v krizových situacích - zkušenosti z ČČK. Richard Smejkal – velitel ÚKT ČČK – na něm seznámil velitele regionálních humanitárních jednotek („jednotek rychlé reakce“) Ukrajinského červeného kříže s celým systémem operačního řízení, který se používá v ČČK, a to včetně vztahů s důležitými partnery jako je například IZS, letiště, ambasády apod...

Červený kříž & vlády v Ženevě: společně o humanitárních otázkách

Dne 9. – 12. prosince 2019 jednala v Ženevě 33. Mezinárodní konference ČK&ČP. Tento mezinárodní orgán zahrnuje složky Mezinárodního hnutí

ČK&ČP spolu s delegacemi vlád 196 zemí - smluvních stran Ženevských úmluv. Toto zasedání se symbolicky koná v roce 70. výročí přijetí dnes platných Ženevských úmluv, základního kodexu mezinárodního humanitárního práva. Z České republiky se jednání účastnily dvě delegace - delegace vlády ČR vedená náměstkem MZV Martinem Smolkem a delegace národní společnosti - Českého červeného kříže - vedená prezidentem ČČK Markem Juklem, která se již od 4. 12. 2019 účastnila jednání vrcholných orgánů Mezinárodního červeného kříže – Valného shromáždění Mezinárodní federace společností ČK&ČP a Rady delegátů ČK&ČP.

Hlavními tématy konference jsou: Mezinárodní humanitární právo, Změny zranitelnosti a Důvěra je základem humanitární akce. Vláda ČR se zavázala k další podpoře rozvoje ČČK a ČČK přislíbil spolupráci se státem na humanitárním poli (zajímavostí je např. společná příprava karet pro ZZS pro ochranu během krizových stavů). Valné shromáždění MF ČK&ČP mimo jiné přijalo i nové logo Federace.

Další pomoc ČČK předána v Sýrii

Dne 28. listopadu 2019 byla v Damašku oficiálně předána již devátá pomoc ČČK. Na cestu vyrazila již 2. října a putovala přes Středozemní moře, přeložena byla v Lattákií a pak již po zemi převezena do Damašku, kde byla za účasti Josefa Konečného, ředitele Úřadu ČČK, předána do rukou Syrského arabského Červeného púlměsíce, našeho partnera v rámci Mezinárodního červeného kříže. Jejím obsahem jsou hlavně 2 unikátní sanitní vozy a 65 potřebných zdravotnických přístrojů - od monitorů vitálních

funkcí pro kontinuální sledování stavu a životních funkcí pacienta, přes lineární dávkovače nitrožilně podávaných farmak, defibrilátory se zobrazením EKG křivky, přístroje EKG, autorefraktometr, ultrazvuk až po inkubátory. Flotila „našich“ ambulancí je již pětičlenná a v provozu oblíbená (viz foto).

Připravil: Doc. Dr. Marek Jukl,
prezident ČČK ■

TELEGRAFICKY ZE SVĚTA ČERVENÉHO KŘÍŽE

- 13. 01. 2020 - **Bosna a Hercegovina:** Červený kříž BiH převzal humanitární pomoc vyslanou MV ČR. Je určena pro zvládání migrační vlny - utečenecké tábory. Pomoc v hodnotě 2,5 mil. Kč obsahuje spací pytle, stany, přikrývky a podobný materiál.
- 09. 01. 2020 - **Dem. rep. Kongo:** Počet úmrtí v epidemii spalniček v DR Kongo již přesáhl 6 000. Červený kříž poskytuje podporu rodičům a jejich dětem při

očkování a poskytuje důležité informace o nemoci, jejím šíření a předcházení jí.

- 09. 01. 2020 - **Mongolsko:** Mongolská meteorologická služba oznámila, že více než 50 % území Mongolska zasáhnou extrémní mrazy (tzv. dzud). Federace ČK&ČP proto poskytla Mongolskému ČK předběžný příspěvek pro prevenci 1.000 zranitelných zemědělských rodin před hladověním, dehydratací a prochlazením jejich dobytka (jde mj. o nutriční soupravy). Dzud je pokládán za katastrofu právě pro zemědělský sektor.

- 08. 01. 2020 - **Austrálie:** Australský ČK pomáhá obětem požárů, které již od listopadu sužují Austrálii - zejména na východě a na jihu. Postupuje v těsné součinnosti s armádou a dalšími státními složkami. Provozuje evakuační centra, poskytuje zdravotnickou a psychosociální pomoc, registruje pohřešované (zaregistrováno je již 38.600 osob), distribuuje humanitární potřeby - vodu, potraviny, hygienické potřeby, přístřeší, příkrývky... V rámci následné pomoci poskytne lidem finanční prostředky na obnovu obydlí a živobytí. V terénu je aktuálně 1.590 příslušníků Australského ČK. Finančně AČK podpořila MF ČK&ČP ze stálého fondu (DREF).

- 06. 01. 2020 - **Indonésie:** ČK se usilovně věnuje prevenci infekčních nemocí po povodních v Indonésii. Zejména jde o ochranu lidí před horečkou dengue přenášenou komáry a leptospirozou přenášenou močí potkanů. Mimo jiné, Indonéský ČK desinfikuje postižená místa zasažená povodněmi.

- 03. 01. 2020 - **J. Súdán:** MVČK oznámil, že jako neutrální zprostředkovatel provedl již čtvrtou repatriaci propuštěných osob zadržovaných dosud Frontou národní spásy, povstaleckou ozbrojenou skupinou, od uzavření mírové dohody v září 2018. Tentokrát šlo o 23 osob, včetně 11 dětí, zadržovaných v souvislosti s konfliktem v rovníkové oblasti. U všech osob MVČK předem ověřil dobrovolnost repatriace a zajistil, aby jejich zdravotní stav cestu umožnil. Do Juby se dostaly 31. 12. 2019.
- 12. 12. 2019 - **Jemen:** Forenzní tým MVČK v Jemenu školí zainteresované osoby ve správném zacházení s mrtvými

mi po mimořádných událostech a ve správném sběru a uchování informací. Pomůže se tak rodinám identifikovat ostatky jejich blízkých.

- 12. 12. 2019 - **Jižní Afrika:** Sucho ohrožuje životy 11 mil. lidí v J. Africe - neúroda může způsobit hlad. Podle Dr. M. Charlese, ved. delegace MFČK&ČP pro J. Afriku, byla letošní sucho větší a nedostatek potravin je rozsáhlejší, než se dalo čekat. Lidé jsou i 2-3 dny bez jídla, napajedla pro dobytek jsou vyschlá, menší sedláci si nemohou vydělat. Nejhorší situace je v Zambii a Zimbabwe, kde akutním nedostatkem potravin trpí 2.3 a 2.6 mil. lidí. Stav nouze vyhlásily také Botswana, Lesotho a Namibie, kde nedostatkem trpí 24 % venkovské populace. Právě zahájena operace ČK pomohla již 207.055 lidem a bude se dále rozšiřovat, Federace hledá cca 200 mil. Kč.

- 03. 12. 2019 - **Ženeva:** Novým generálním tajemníkem Mezinárodní federace společností ČK&ČP se od 1. 2. 2020 stane inženýr J. Chapagain, veterán Nepálského ČK, který má již 25 let zkušenost z prostředí MF ČK&ČP, stávající zástupce gen. tajemníka. Do funkce jej jmenoval prezident Federace F. Rocca se souhlasem Výkonné rady MF ČK&ČP, která se sešla na mimořádném zasedání. F. Rocca současně poděkoval za nezměrné nasazení E. As Symu, který tuto funkci zastával od r. 2014.

- 28. 11. 2019 - **Ženeva/Bhútán:** Mezinárodní výbor Červeného kříže dnes uznal Bhútánský červený kříž jako již 192. národní společnost Mezinárodního hnutí ČK&ČP. Asi 80 % národních společností užívá znak a název Červeného kříže, zbylých cca 20 % užívá Červený půlměsíc a jedna Davidovu hvězdu. Přípravný výbor Bhútánského ČK byl ustaven v r. 2017 za předsednictví královny

- 26. 11. 2019 - **Albánie:** Týmy ČK poskytují postiženým zemětřesením neodkladnou zdravotnickou pomoc, potraviny a vodu. Působí spolu s vyhledávacími a záchrannými týmy státu, pomoc poskytují raněným a těm, kteří přišli o střechu nad hlavou. Zemětřesení o síle 6,4° Richt. stupnice udeřilo v 04 hod, 34 km SZ od Tirany. Zahynulo 16 a zraněno bylo >600 osob. V Thumane a Durres se zřítily řada budov. Albánský ČK nasadil >200 osob.

- 14. 11. 2019 - **Ženeva:** Je mezinárodní humanitární právo široce akceptováno a je dnes důležitější, než kdykoli předtím? Má ve skutečnosti pozitivní dopad na životy lidí postižených ozbrojeným konfliktem? Skutečně se mezinárodní humanitární právo vždy porušuje a nikdy nerespektuje? To jsou tři otázky, které zaznívají a které se rozhodl zodpovědět J. M. Henckaerst, mimo jiné editor nových komentářů MVČK k Ženevským úmluvám. Na dvě odpovídá kladně a na jednu záporně.

- 13. 11. 2019 - **Palestina:** Operační středisko Palestinského ČP 24 hodin denně monitoruje situaci a koordinuje humanitární a zdravotnické služby poskytované postiženým lidem v Gaze.

Připravil: Doc. Dr. Marek Jukl,
prezident ČČK ■

Z ČINNOSTI KOLEKTIVNÍCH ČLENŮ ČČK

Jitka patří k nejlepším na světě v plošném pátrání (MS IRO 2019)

V letošním roce se po zprísnění pravidel kvalifikace na Mistrovství světa IRO (Mezinárodní kynologické záchranářské organizaci International Search and Rescue Dogs Organisation, která řídí výcvikovou činnost záchranářských kynologů na všech kontinentech podle regulí mezinárodního zkušebního řádu IPO-R), podařilo kvalifikovat jen jedinému zástupci SZBK (Svazu záchraných brigád kynologů ČR).

Tím byla Jitka Dědinová se svým čtyřnohým partákem Calimérem od Jakubského Rybníka.

Jitka je pokaždé skvělým želízem v ohni a velmi zkušeným reprezentan-

tem SZBK ČR, protože letos to byla již její celkově 9. účast na MS IRO. Celkem se jí podařilo splnit 6x limit zkoušky na MS IRO, a z toho letos již počtvrté za sebou (!) se stejným psem Calimérem alias Kubíkem. Navíc se Jitka svými stabilními a velmi kvalitními výkony a výsledky již víckrát probíjela do elitní skupiny v první desítce na MS IRO. Oprávněně si velmi cení 3. místo v roce 2012 na Ukrajině s Ch. Garpem z Rohozenských Bořin a 5. místo s Kubíkem v Rakousku.

V letošním roce odjížděla Jitka s Kubíkem na MS IRO do kategorie RH FL B ve skvělé formě a všichni jsme jim moc fandili. V těžkém terénu, kde se psi potýkali s pohybem v trnitém křoví a s těžkostmi při dohledávání pachu hledaných osob ve vysoké trávě, se Jitka s Kubou prohnali terénem a po nálezu všech hledaných osob byli oceněni velmi pěkným bodovým ohodnocením 190 bodů, čímž mířili v konečném pořadí ke stupni vítězů. Druhý den na poslušnosti se však objevilo v jejich výkonu pár drobných chybiček a hodnocení 82 bodů jim tak do celkového součtu přeci jen přispělo malinko méně, než bylo na stupně vítězů potřeba. Ale i tak Jitka s celkovým součtem 272 bodů a splněnou

zkouškou ve známce velmi dobře získala na letošním Mistrovství světa IRO v Paříži nádherné 7. místo!!! V kontextu celkového počtu 54 závodníků v kategorii RH FL B a pouze 18 splněných limitů zkoušky na letošním MS IRO, je to fakt super práce (Výsledková listina na stránkách IRO). V dlouhodobém srovnání prostě Jitka Dědinová patří mezi světovou elitu a mezi ty nejlepší reprezentanty SZBK ČR.

Závěrem článku si dovolíme připojit krátké shrnutí od samotné Jitky.

"Letošního MS se zúčastnilo celkem 117 psů z celého světa. 54 psů soutěžilo v kategorii ploch, 56 v kategorii sutin a 7 v kategorii stop. Na ploše i na sutině splnilo limit zkoušky vždy 18 týmů, stopu nedokončil nikdo. Kuba získal 272 bodů (190 speciál a 82 poslušnost) obsadil krásné 7. místo, a již po čtvrté splnil limit na MS. Moc děkuji vám všem, kteří jste nám k tomuto úspěchu pomohli a stále pomáháte, ať už vedením, radami či figurováním, bez vás by to nešlo. Můj velký dík patří Katce Staňkové, která se se mnou harcovala přes půl Evropy, po celou dobu konání MS mi byla oporou a vzorně se o mě i o Kubika starala. Kačenko díky, bez tebe bych v té daleké cizině byla nešťastná. Nejvíce ale děkuji svému úžasnému partákoví Kubíkovi za všechno, co pro mě dělá. Kubo, díky."

Zveřejněno se souhlasem SZBK ČR ■

OKÉNKO DO DĚTSKÉ ODBORNÉ LÉČEBNY V BUKOVANECH

Novoroční pozdrav z léčebny

Vážení čtenáři,

skokem do roku 2020 je vše živé i neživé zas rok starší. To platí i o léčebně, která se letos dožívá krásných 89 let. Historie dětské léčebny se již začala psát v roce 1925, kdy byl zámek prodán Československému červenému kříži. Tato organizace v čele s první prezidentkou Alicí Masarykovou, na jaře roku 1930 rozhodla o vzniku dětské ozdravovny v bukovanském zámku. Hned na to se začalo se přestavovat a upravovat. Částka za úpravy dosáhla v té době 2.800 000,-Kčs. Ozdravovna dostala jméno po matce Alice Masarykové, Charlottě Garrigue-Masarykové a provoz zahájila 18. června 1931. V té době přicházely děti chudokrevné a podvyživené, s nemocemi dýchacích cest i se srdečními vadami, děti na rekonvalescenci

po bronchitidě, angíně, zánětu středního ucha, křivici, a především děti ohrožené tuberkulózou. Zajímavé na tomto zdravotnickém zařízení je, že od jeho počátku stále pomáhá dětem.

Dnešní seznam indikací je velmi široký. Od chronického či recidivujícího onemocnění dýchacích cest, alergie i astmatu až po sníženou imunitu či poruchy výživy. Nejdůležitější složkou léčby plicních chorob stále zůstává – klimatoterapie. To je co nejdelší pobyt na čerstvém vzduchu, který má v okolí léčebny díky mikroklimatu Orlické přehradě velice příznivé hodnoty pro léčbu malých pacientů. Součástí péče jsou i rehabilitační a terapeutické procedury. Důležitou složkou jsou inhalace studené páry, kterou vytváří speciální ultrazvukové zařízení, výplachy nosohltanu, terapeutický efekt má

také hraní na flétnu či píšťalu nebo bublání do vody. Pobyt ve vlastní solné jeskyni blahodárně doplňuje léčebný program.

Naše pacienty sledujeme momentálně i dlouhodobě, protože se k nám opakovaně vrací. Pomocí diagnostických přístrojů zjišťujeme funkci jejich plic v průběhu několika let, měříme množství vydechovaného oxidu dusnatého. Zjišťujeme dále nemocnost našich pacientů poté, co léčebnu opustí. U všech pacientů s abnormálními hodnotami, klesají tyto hodnoty během

jejich pobytu k normě. Nemocnost většiny dětí v následujících šesti měsících významně klesá, protože zdejší pobyt dlouhodobě posílí jejich imunitní systém. Mrzí nás, že na jaře a na podzim je naše zařízení poloprázdné. Přitom právě v tomto období je pobyt nejúčinnější. Na podzim se vyskytují časté inverze a na jaře létají pyly. Proto je důležité zvážit tento fakt při domlouvání termínu léčebného pobytu.

Jako každá nezisková organizace, tak i léčebna se potýká s finančními omezeními. Provoz léčebny je hrazen výhradně ze zdravotního pojištění. Léčebna nedostává paušální úhrady, ale pouze úhrady za odležené pacienty, tak zvané lůžkodny. I přesto se podařilo zvelebit ubytovací a společenské prostory, rozsáhlý zahradní areál, provedly se částečné opravy budov a porůžků. Investice do údržby zámeckých bu-

dov zajišťuje především zřizovatel léčebny, Český červený kříž. Část prostředků plyne ze sponzorských darů od dárců ponejvíce z okolí léčebny. Velice si vážíme podpory finanční i materiální a děkujeme za ní.

Do roku 2020 přejeme zdraví, elán a co nejvíce pohody a lásky. Budeme rádi, pokud naše zařízení doporučíte všem, kterým by v dalších letech mohlo pomáhat.

Václav Plecítý, za kolektiv léčebny ■

Z ČINNOSTI OS ČČK

MS ČČK Ostrava-Polanka nad Odrou

Odebíráme už léta Vaše noviny a nyní bychom chtěli napsat pár vět o naší místní skupině ČČK. Patříme k oblastní organizaci ČČK Ostrava. Naše místní skupina sídlí v části Ostravy - Polance nad Odrou. Loni jsme měli 138 členů a jsme tedy největší skupinou v oblastní organizaci Ostrava. V loňském roce, kdy se vzpomínalo sté výročí založení ČČK v naší republice, slavila naše skupina ČČK 70 let od jejího vzniku. Z tohoto důvodu jsme se snažili zorganizovat pro naše členy více akcí.

Už na výroční schůzi, na které jsme měli účast téměř 100 členů, jsme vzpomněli na začátky práce našich předchůdců. Vycházeli jsme ze zápisů v kronice, vedené od roku 1949. I když činnost a úkoly členů ČČK při jeho vzniku byly velice odlišné od dnešní doby, jsou i dnes naši členové ochotni obětovat čas při organizování akcí, které jsme k našemu výročí naplánovali.

V květnu jsme pro 53 našich členů připravili jednodenní zájezd do Bílé vody a Zlatých hor, který se všem velmi líbil. V srpnu se zúčastnilo 38 zájemců týdenního relaxačního pobytu na Soláni v horském hotelu Čarták. V září jsme pro 45 našich letošních jubilantů, kterým je 75, 80 a více let, připravili slavnostní setkání, které bylo vyplněno krásným kulturním

vystoupením souboru Akoband z Klimkovic. Svou letošní činnost jsme prezentovali na panelu v Dělnickém domě ke Dni obce, a zároveň i výstavou kroniky a fotodokumentací našich akcí od r. 2009. Devatenáct našich seniorů odjelo v říjnu na týdenní relaxační pobyt na Horní Bečvě do hotelu Mesit.

V tomto měsíci jsme na našich uplynulých 70 let činnosti zavzpomínali i v sále Dělnického domu. Byla to akce s názvem „Posezení u cimbálu“. Vzpomínkový večer byl velmi úspěšný. Přítomní se pobavili, mnozí si i zazpívali, při skleničce vína z vinotéky Horsákových a byli velmi spokojeni. Přítomným jsme připomněli, jaké nesnadné úkoly překonávali naši předchůdci, kteří jako hlavní náplň práce měli poskytování laické pomoci při úrazech, při sportovních utkáních nebo spartakiádách. Aby mohli podporovat ty nejchudší občany, snažili se získat peníze sběrem železného šrotu, léčivých bylin, výsadbou stromků, účastí na žňových brigádách, sušením sena a jeho prodejem. Také vy-

konávali hygienické kontroly v hospodách, obchodech i kontrolu pitné vody ve studnách. Z bývalých činností platí i dnes nábor dárců krve, zdravotnické přednášky a starost o seniory, pro které zajišťujeme

týdenní relaxační pobyt. Seniorům se tam líbí, odpočinou si a načerpají další sílu. Slavnostní shromáždění jubilantů je pro naše starší členy vhodnou příležitostí k setkání se svými vrstevníky a získání dobré nálady.

Naším prvořadým úkolem je získat do naší místní skupiny ČČK mladé nové členy, kteří budou v naší práci pokračovat, protože průměrný věk našich členů je 73,5 let.

Blažena Králová, předsedkyně MS ČČK Ostrava-Polanka nad Odrou ■

Azylový dům pro matky s dětmi Svitavy pomáhá již 25 let

Na základě schválení Zastupitelstva Pardubického kraje je sociální služba Azylový dům pro matky s dětmi Svita-

vy (dále jen AD) financována v období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2021 v rámci Operačního programu Zaměstnanost – Rozvoj sociálních služeb v Pardubickém kraji II. Tento projekt pomáhá minimalizovat rizika sociálního vyloučení osob v obtížné životní situaci

a podporovat jejich začlenění do běžné společnosti.

AD poskytuje pomoc matkám, které z nějakých důvodů ztratily nebo musely opustit své domovy. Hlavním přínosem pro tuto cílovou skupinu je poskytnutí ubytování a souvisejícího zázemí, a dále pomoc při uplatňování jejich práv, oprávněných zájmů a pomoc při obstarávání osobních záležitostí. ■

V Azylovém zařízení OS ČČK Zlín proběhla Mikulášská nadílka

Také v roce 2019 si pracovníci Azylového zařízení Oblastního spolku Českého červeného kříže ve Zlíně pro uživatele

Azylového domu a Nízkoprahového denního centra přichystali Mikulášskou nadílku. Ta se konala 5. prosince a uživatelé si z ní mohli odnést sladký balíček a rovněž vánoční pozornost v podobě krásného vánočního hrnečku s horkou čokoládou. Celkem se tak podařilo rozdat 44 balíčků a přinést úsměv na tváře těch lidí, kteří často právě v období Vánoc vnímají svou ztíženou životní situaci, kdy jsou bez domova nebo pomoci rodiny, mnohem více. Na tomto místě bychom proto také chtěli moc poděkovat Potravinové bance ve Zlínském kraji, s jejíž pomocí se nám

podařilo tyto pěkné Mikulášské balíčky nachystat.

Vánoce v Azylovém zařízení ovšem Mikulášskou nadílkou zdaleka nekončí. Ještě

20. prosince si budou moci uživatelé Nízkoprahového denního centra pochutnat na vánočním obědě, ten bude ostatně připraven i pro uživatele Azylového domu přímo na Štědrý den. Chybět na něm nebude ani tradiční bramborový salát a řízek.

*Mgr. Pavlína Štachová a Bc. Sandra Stašová,
za pracovníky Azylového zařízení
OS ČČK Zlín ■*

Oslavy 100. let výročí Českého červeného kříže v Brně pokračovaly i v listopadu

Tentokrát se nejednalo jen o naše oslavy, ale také o další kulatá a půlkulatá výročí úzce spjatá s naší organizací. Velkou, rovněž stoletou tradicí je dovoz Těsnohlídkova Vánočního stromu republiky pro brněnské Náměstí Svobody. Když před 100 lety našel novinář a spisovatel Rudolf Těsnohlídek v Bílovických lesích malou

Lidušku, rozhodl se po vzoru Dánska zrealizovat pomoc pro opuštěné děti. Z jeho podnětu tak byl před 95. lety v Brně rozsvícen první Těsnohlídkův Vánoční strom republiky a pod ním kasička. Sbírkou organizoval Český červený kříž a tak je tomu dodnes. Z prvních pěti sbírek byla financována stavba domova pro opuštěné

děti, a proto mohl před 90 lety brněnský Dětský domov Dagmar zahájit svůj provoz. Dodnes v něm nachází útočiště děti bez rodin.

Dne 23. 11. 2019 v 11 hodin zahájil letošní Vánoční strom svoji cestu z bílovického poleší na brněnské Nám. Svobody. Odjezdu koňského povozu z Bílovic nad Svitavou předcházelo loučení se stromem, přání šťastné cesty spojené s kulturním programem, zdobení stromu ozdobami z dětských dílniček, rozdávání 100 ks zvonečků, balonků, symbolického pečiva se známkou červeného kříže a čaje pro zahřátí. Ne jinak tomu bylo i na dalších dvou zastávkách v Brně Líšni a Židenicích. Po čtrnácti kilometrové cestě v doprovodu „červenokřížáků“ v současných i dobových uniformách, dobrovolných hasičů v historických mundúrech a široké veřejnosti jsme průvod za zvuku fanfár trubačů Školního lesního podniku Masarykův les Křtiny spolu s primátorkou města Brna, starostou obce Bílovice nad Svitavou, vnučky Rudolfa Těsnohlídky, představiteli zúčastněných městských částí a širokou ve-

řejností přivítali v 16,45 hod. na Náměstí Svobody v Brně. Ještě ten den v 19 hodin byl Vánoční strom vztyčen a čekal na pátek 29. 11. na svoje slavnostní rozsvícení. Nechyběla pod ním ani sbírková kasička, jejíž výtěžek nám opět umožnil udělat radost a poskytnout pomoc všem potřebným.

Děkuji za nezištnou a obětavou pomoc všem našim členům, partnerům, panu Šuterovi a jeho koním, dárčům, brňanům a návštěvníkům Brna, kteří nás podpořili a svojí účastí přispěli k úžasné předvánoční atmosféře.

Ivana Holásková, ředitelka OS ČČK Brno ■

Vánoční akce v OS ČČK Písek

Jako každý rok se na Oblastním spolku Českého červeného kříže konalo „Předvánoční posezení“, s obyvateli Domu s pečovatelskou službou, kterého se účastnily i děti z 5. MŠ Písek. Dětem i učitelkám patří velké poděkování nejen za krásné vystoupení, ale i za dárečky, které pro naše klienty vyrobily.

Další dvě vánoční akce byly věnovány seniorům a členům ČČK a členům Akademie III. věku. Zasedací místnost v Čechově ulici byla vždy zaplněna do posledního místa a kromě malého pohoštění a drobných dáreků k nám zavítaly i žáci ze ZUŠ Písek, pod vedením pana učitele Váchy a dobrovolný sbor úžasných zpěvaček Bábiny Di Putim, které si společně s našimi seniory zazpívaly lidové a vánoční koledy.

Mgr. Petra Vitková, OS ČČK Písek ■

Oceňování bezpříspěvkových dárců krve

Minimálně šestkrát do roka karlovarský Červený kříž oceňuje dobrovolné dárcce krve z karlovarského kraje. Je to to nejmenší, co můžeme udělat, abychom vyjádřili úctu a vzdali dík všem, kteří se rozhodli tímto způsobem pomáhat společnosti.

Bezpříspěvkové dárcce krve bychom mohli definovat jako dobrovolníky, kteří z vlastní svobodné vůle darují krev, plazmu či jiné složky krve. Dělají to, aniž by dostá-

vali jakoukoliv odměnu. Jediné, co obdrží, jsou malé pozornosti, občerstvení a úhrady cest, které ovšem nejsou dostatečným poděkováním za stovky životů, které lze díky dárcovství zachránit. Proto je každý za desátý, dvacátý a čtyřicátý odběr oceněn medailí Dr. Jana Janského, za osmdesátý, sto dvacátý a sto šedesátý odběr Zlatým křížem III. až I. třídy. Předávání medailí a Zlatých křížů III. a II. třídy obvykle organizuje územní Ob-

lastní spolek Českého červeného kříže ve spolupráci s transfuzním oddělením, Zlaté kříže I. třídy dostávají dárci na celostátních akcích.

V úterý 26. listopadu se dočkali bezpříspěvkoví dárci krve

tradičního poděkování v podobě medaile MUDr. Jana Janského za nenahraditelnou pomoc. Slavnostního aktu v zimní zahradě sokolovského zámku. Zúčastnila se ho primárka transfuzního oddělení sokolovské nemocnice Zuzana Fialová, za Český červený kříž Ludmila Burdová a město Sokolov zastupoval místostarosta Jan Picka. Výjimečné okamžiky zpříjemnilo přítomným vystoupení violoncellového souboru Včela ZUŠ Sokolov.

28. 11. 2019 karlovarský Červený kříž ocenil téměř dvacet bezpříspěvkových dárců krve na Transfuzním oddělení v Karlových Varech. Slavnostním předáním stříbrných a zlatých medailí prof. Dr. Jana Janského spolu s dárkem jsme poděkovali dárcům za službu České republice. Vyjádřit uznání a ocenění jim přišli i zástupci Magistrátu města Karlovy Vary.

Věra Sládková, DiS.,
ředitelka OS ČČK K. Vary ■

Poděkování bezpříspěvkových dárcům krve

Oblastní spolek Českého červeného kříže v Písku ve čtvrtek 28. 11. 2019 pořádal slavnostní oceňování bezpříspěvkových dárců krve. Slavnostní oceňování se uskutečnilo v restauraci Hotelu Otava Arena v Písku za přítomnosti místostarosty Petra Hladíka, který je taktéž mnohonásobný dárcce krve. Mezi dalšími hosty byla přítomna primárka z hematologicko-transfuzního oddělení Nemocnice Písek, dále vedoucí Všeobecné zdravotní pojišťovny Jana Dlouhá, předseda

OS ČČK Písek Jaroslav Putschögl a Lukáš Nebes, zastupitel města Písek, dlouholetý člen ČČK, instruktor první pomoci a dobrovolný hasič, který i tento den byl slavnostně oceněn zlatou medailí za 40 odběrů.

Příjemným zpestřením bylo hudební vystoupení dětí ze ZUŠ Písek, pod vedením pana učitele Váchy.

Velké poděkování patří zejména bezpříspěvkových dárcům krve, kterých v letošním roce OS ČČK Písek ocenil na 142. Jedná se o dárcce, kteří v letošním roce dovršili více jak 10, 20, 40 a 80 odběrů krve a získali tak bronzové, stříbrné a zlaté medaile prof. Janského. Šest dárců z píseckého regionu získalo v letošním roce Zlaté kříže III. třídy za více jak 80 odběrů.

Mgr. Petra Vítková, OS ČČK Písek ■

Den otevřených dveří

Již několikátým rokem uspořádal ČČK Karlovy Vary den otevřených dveří. Své prostory jsme otevřeli veřejnosti třetí sobotu v lednu nového roku, tedy 18. 1. 2020. Pro účastníky jsme vytvořili hned několik informačních center, kde se zájemci mohli dozvědět o činnostech karlovarského Červeného kříže. Dopoledne bylo věnováno výuce první pomoci na namaskovaných poraněních, které vypadaly velmi realisticky. „Tato poranění vypadají dost skutečně, až se mi z toho dělá trochu špatně.“ pochválil práci našich maskérů jeden z návštěvníků. Mezi odpovědními činnostmi jsme zařadili informování zájemců o historii ČČK, dárcovství krve a ošacovacím středisku. Závěrem dne návštěvníci zhlédli krátké filmy, které byly zaměřeny na první pomoc při dětských úrazech.

Celou akci hodnotíme velmi pozitivně, zájem o první pomoc v našem kraji stále stoupá, což nám činí obrovskou radost. Doufáme, že se nám podařilo některé namotivovat, aby se také stali členy ČČK.

Věra Sládková, DiS.,
ředitelka OS ČČK K. Vary ■

Klub dárců krve OS Karlovy Vary navštívil Rumunsko

Vybraní členové KBDK OS ČČK Karlovy Vary odjeli 1. 10. 2019 na poznávací zájezd do Rumunska. Během 4 dní navštívili Drákulův hrad Bran, historický Sinajský klášter, romantický zámek Peleş, středověké město Sighisoara a opevněný gotický kostel Beirtan. V programu se myslelo i na procházku přírodou, kdy absolvovali několik desítek kilometrů po pohoří Bucegi. Zájezd naplnil očekávání všech účastníků.

Ing. Jan Chylo, MBA,
předseda KBDK OS ČČK K. Vary ■